

icum habuit qui dicit hunc psalmum tanquam eius prologum in collectione psalmorum fecisse: et huic libro per modum prefationis et absque titulo preposuisse.

Collector Nunc vero quomodo me fateor et indignum ad tante profunditatis misteria digne rimanda que a summis seruantur doctoribus referenda perfectis qui solido cibo pascuntur. Idcirco pro prie infirmitatis non imemor humili accessu pro alicuius moderatione intellectus tantorum misteriorum mendicis hostium pulso amici qui in fractione panis a discipulis duobus est cognitus: suppliciter deposcens ut panem dauidicum mihi sic frangere dignetur quatinus eiusdem panis sobrio salte; sapore refectus fidelibus ad huc lactentibus quantulamcumque refedionem exinde salubrem valeam ministrare ad gloriæ et honorem ipsius domini nostri Iesu Christi cui est honor et gloria in secula seculorum Amen.

~~Hugo de sancto victore libro de virtute orandi.~~

Quod dā vero mouere solet quod in orati

ombus nostris cum deus siue pro nostra salute: siue pro aliorum salute petere volumus: illos etiam non nunquam psalmos qui petitionis verba non habent vel ad petitionem nostram non pertinent decantare solemus: et de alijs scripturis etiam quas in orationibus frequenter tamus similem absurditatem probucunt. Cū huiusmodi sunt ut vel formam orandi non habent: vel illi quam nos agimus cause non concordant. Quid enim aiunt prodest illa in oratione verba dicere quibus inuenimus vel nihil: vel aliud quod necesse est a deo postulare. Non orat: sed subsannat potius et ad iracundiam prouocat deum: qui cum ante conspectum eius postulatur venerit: subito se ad alia que nihil ad rem pertinere videntur replicanda conuertit. Ecce enim inquit deum pro indulgentia peccatorum nostrorum deprecari volumus quid nobis ad hoc prodest si vel Quare fremuerunt gentes: vel Attendite popule meus: vel alium huiusmodi psalmum decantamus. Nonne ridiculum est ut talia cantantes orare nos credamus. Et si forte se aliqui dicant et existimet nihil utilitatis esse quoties talia nostris orationibus admiscemus. Unde aduertendum quod hoc interest quando oramus hominem a quo deo oramus deum. Nam cum homo nostram necessitatem scire non potest: nisi ab alio doctus fuerit. Deus autem scit antequam petat quod nobis necesse sit. Homo igitur qui rogat per no

stram narratione; edocetur vt sciat quid volumus: et per supplicationem nostram pulsatur vt annuat quod petimus. **Sed** in illa que ad deum fit oratione narratio necessaria non est: nisi homo forte ad hoc narret vt ipse petitor sua melius intelligat vt a p. narratione sua amicitius quid petat consideret: et per consideratione petitionis sue excitatus deuotius oret. **Sane** quantum ad deum pertinet sola supplicatio sufficit. quia vt diximus deus non habet necesse doceri vt sciat: s; supplicandus est vt annuat. sed nullo alio modo citius deus ad annuendum flectitur q; si precantis animus toto deuotionis affectu ad ipsius conuertatur. **Quocirca** ergo sunt verba orantis: absurda non sunt si tantummodo competenter ad hoc proferri possint: vt vel orantis affectus ad amorem dei excitet: vel quod amplius est si iam amore eius flagret excitatum demonstrent. **Demonstrant** autem non vt deum occulta nostra quasi nescientem doceant: s; vt nos dum infernum nostrum desiderium foris loquimur: ex ipsis nostris verbis amplius ad amorem inflammemur. **Sola** igitur cordis deuotio quantum ad deum sufficere poterat nisi ad hoc in voce etiam formaret oratio vt mentem orantis ad maiorem deuotionem accendat. **Nam** sicut diximus si petitioni inserta narratio est non deus docetur: sed orans ammonetur considerare quid petat vt deuotius oret. **Nequaquam** igitur vel illa ab orationibus nostris

verba excludere debemus. quia et si modum petitionis nostre non explicant: vtilius tamen affectus animi ad amorem dei et deuotionem pietatis inflammant. **Sed** quia diuersis modis humanus affectus ad amorem dei prouocatur: libet nunc ipsos sigillatim modos distinguere et distinctos per exempla demonstrare. **Sed** sciendum prius quod fere omne hoc genus orandi quod quibusdam prorsus ab orationis usu excludendum videtur ad captiorem pertinet. **In** captione autem tenuolentia auditoris operatur quod tribus modis fit. **Siue** quando aliquid de nostra miseria commemoramus: vel etiam quando aliquid quod ad depressionem aduersariorum nostrorum spectat in medium adducimus. **Dicamus** igitur omnes illas scripturas quas quorundam opinio ad orationis usum non esse assumendas existimat. **Idcirco** vtiliter debere et conuenienter posse inter vota precum nostrarum ab orantibus recitari: quia et in nobis affectum pie deuotionis excitant et cor nostrum vel narrando laudem dei ad eius amorem prouocant: vel ad nostram miseriam commemorando ante conspectum dei nos humiliant: vel malitiam aduersariorum nostrorum exaggerando et nobis sollicitudinem et fiduciam coram ipso amplius prestant. **Laudem** dei in potentia et benignitate eius cognoscimus nostram miseriam in hoc quod fragiles et peccatores sumus malitiam aduersario et nostro deprecando. et

ad diripiendum sunt astuti et ad
opprimendum impij. Siue igitur
laudem dei in bonitate eius a poten-
tia: siue miseriam nostram in infir-
mitate et culpa nostra: siue mali-
ciam aduersariorum nostrorum
in tyrannide eorum et astutia ad
exercitationem mentis et augmē-
tū bone deuotionis orātes cōmemo-
remus: nihil ineptum facimus.
et per pium affectum quez ipsa in
nobis uerba excitant ubiqz orātes
sumus. **U**t enī breuiter cūda cō-
plectar quotienscunqz laudem dei
narramus: quecūqz sint uerba qn-
tumcunqz prolixa: quid in his om-
nibus inuis cor nostrum dicit nisi
vnum hoc loquitur qz eum ammi-
rans amat: et amando ammirat.
Similiter quādo de nostra miseria
coram eo orantes agimus: quecun-
qz sint uerba quantumcunqz pro-
lixa: quid in his orationibz cor no-
strum dicit nisi hoc vnum qz confi-
temur nos misericordiaz eius que-
rere: et in eo omnem fiduciam no-
straz collocare. **R**ue deuotio quan-
tum humilitati est proxima: tan-
to magis deo accepta. **I**tem cū
maliciam aduersariorum nostro-
rum tam spiritaliū qz corporaliū
in orationibus nostris coram deo
accusamus: qualiacunqz sint uer-
ba quantumcunqz prolixa: quid
tamen aliud per hec omnia qz iu-
stum iudicium dei ad nostram li-
berationem exposcimus ut eripiat
nos ab his quoz tyrannide ini-
uste opprimimur: a malicia iniuste
aduersamur. Et qui a uyltionem de

inimicis nostris et iudicium cau-
se nostre diuino iudicio libenter re-
linquimus: quid est qz pro hac de-
uotione a humilitate iuste a deo im-
petrare non debeamus. **V**nusquis-
qz ergo cum in oratōe uel psalmos
uel alias quasunqz scripturas de-
cantat: diligenter consideret cui af-
fectui seruiant: et ad illum affectuz
toto in se cor suum excitet ad quez
id quod loquitur magis pertinere
uidet. quia si uerborum que loqui-
tur affectum habuerit per affectū
ipsum melius uerborum uirtutem
cognoscat et intelligentiam maio-
rem: deuotionez: affectumqz accen-
det. **E**t infra forte cogitare cepi qn-
ta sit felicitas cum deo esse. **I**te qn-
ta sit miseria in hoc seculo uiuere:
quanta demum calamitas semper
cruciari in inferno. **E**t ex hac medi-
tatione mea subito amore celestis
patrię arrebat ipō affectu duce-
te in hec uerba incuro. **B**eatū uir-
gini non abiit in consilio impiorū
a in uia peccatorū non stetit. **C**u-
ius psalmi totaz seriem si scdm in-
timum compunctionis sensum in-
qrim: qd aliud nisi hec ubiqz dice-
tz iuuenim. **F**elices qz nunqz a deo
recesserūt: a infelices ac miseri qui
se ab illo elongauerunt. **I**te cogi-
taui mecum quanta esset potentia
dei. ac deū admirari cepi uersamiam
hominum qui mortales sunt: et ta-
men uoluntati eius obuiare non
pertimescunt. **E**x hac itaqz admi-
ratione compulsus suz exdama-
re et dicere. **Q**uare fremuerunt gen-
tes: et populi meditati sunt iama.

Et est admiratio mixta indignati
oni qua resamur: admiramur: pre
sumptioni indignamur. Item in
angustijs constitutus. Quantum
enim semper in dei misericordia co
fidebam: cogitare incipio. quia cu
quodammodo me ab eo video dere
lictum ex affectu doloris in hec ve
ba prorumpo. Domine quid mul
tiplicati sunt qui tribulat me: mul
ti insurgunt aduersum me. Item
ex affectu dilectionis canitur psal
mus. Diligam te domine fortitudo
mea. Ex affectu timoris. Domine ne
in furore tuo arguas me. Hoc au
tem qualiter per singulos psalmos
cognosci possit explanare prolixio
ris operis expetit tractatum.

Aduertendū ē etiā vbi
doctores
habent noticiam de psalmis: regu
lariter in principio cuiuslibet psal
mi ponitur nomen prophete faciē
tis psalmum. Vbi autem tacetur:
argumentum est q̄ a doctorib⁹ no
men eius ignoratur. Cuius autem sa
cratissima psalmorum scriptura ex
ordinatione sancte matris ecclesie
quotidie legitur in omnibus horis
canonicis propter eius profundū
& mirabilem sensum: quo discutiunt
veritates ad vetus & nouum testa
mentum pertinentes spiritus sancto
reuelante. expedit vt simpliciōres
ecclesie ministri sc̄pture sacre qua
continue & necessario vti habent:
sub breui cōpendio aliqualem ha
beant intellectum. Et quia in studio

interdum nimia prolixitate scriptu
rarum turbantur. aliqui ex paup
tate non habentes unde libros sum
ptuosos valeant acquirere. Alij
in factis practicis q̄si continue pro
pter bonum regimen reipublice oc
cupati. Ceteri vero in deuotione et
pigritia prepediti. Ideo hec scrip
tura quotidiana ad hanc breuissimam
formam reducitur: vt breuitate et
habendi facultate ad hanc viden
dam alliciantur. **I**tem aduertē
dum q̄ sicut ostensione considera
ta interdum coram deo plures pre
ces et orationes fundimus: sic in
terdum prophete hic et precipue
dauid de eadem materia faciunt
plures psalmos. **I**tem notan
dum q̄ psalmis quibus prophe
te sancti per modum orationis vt
bantur sub priori testamento pro
necessitatibus tunc currentibus:
eisdem in horis & alibi nunc sancta
vritur ecclesia. quia orando pro ne
cessitatibus christianitatis & eccle
sie presentis possunt xpiani se vni
formiter deo conformare. Dicamus
ergo. Beatus vir rē.